СХВАЛЕНО

Протокол педагогічної ради

від 30.08. 2024р. № 01

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ від 30.08.2024

№ 68/ос

Директор

_____ Наталія КОМПАНЕЦЬ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Тростянецького ліцею Парафіївської селищної ради

2024/2025 н. р.

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ І. Загальні положення

1.1 Призначення ЗЗСО та засоби його реалізації

1.2 Нормативне забезпечення

1.3 Напрямки реалізації

1.4 Принципи реалізації освітньої програми

1.6 Використання літератури в освітньому процесі

РОЗДІЛ ІІ. ПОЧАТКОВА ОСВІТА. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ І СТУПЕНЯ

2.1.1. вступна частина

2.1.2. Нормативне забезпечення

2.1.3. Мета і завдання освітньої програми

2.1.4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття освіти відповідного рівня навчання

2.2. Загальний обсяг навчального навантаження (в годинах) і його розподіл за освітніми галузями та роками навчання для 1 – 4 класів

2.3. Навчальний план для 1-4 класів

2.4. Перелік навчальних програм Нової української школи

2.5 Форми організації освітнього процесу

2.6 Опис інструментарію оцінювання

2.7 Модель випускника початкової школи

2.8 Перелік підручників для 2, 4 класів

РОЗДІЛ ІІІ. БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА.

3.1. Освітня програма для адаптаційного циклу та циклу базового предметного навчання базової середньої освіти (чинна для 5-7 класів)

3.1.1. Вступна частина

3.1.1.1. Тип навчального закладу

3.1.1.2 Нормативне забезпечення

3.1.1.3. Мета і завдання освітньої програми

3.1.1.4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

3.1.2. Загальний обсяг навчального навантаження для закладів з українською мовою навчання на адаптаційному циклі базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання.

3.1.3. Навчальний план для 5-7 класів.

3.1.4. Перелік модельних програм та навчальних програм

3.1.5. Форми організації освітнього процесу

3.1.6. Опис інструментарію оцінювання

3.2. Освітня програма закладу освіти ІІ ступеня (8-9 класи)

3.2.1. Вступна частина

3.2.1.1. Тип навчального закладу

3.2.1.2 Нормативне забезпечення

3.2.1.3. Мета і завдання освітньої програми

3.2.1.4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

3. 2.2. Загальний обсяг навчального навантаження (в годинах) і його розподіл за освітніми галузями та роками навчання

3.2.3. Навчальний план для 8-9 класів

3.2.4. перелік навчальних програм, які використовуються в освітньому процесі для 8-9 класів

3.2.5. Рекомендовані форми організації освітнього процесу

3.2.6. Опис інструментарію оцінювання

3.2.7. Модель випускника основної школи

3.2.8. Перелік підручників для 8-9 класів

РОЗДІЛ IV. ПОВНА ЗАГАЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ІІІ СТУПЕНЯ

Освітня програма для адаптаційного циклу базової середньої освіти

4.1. Вступна частина

4.1.1. Тип навчального закладу

4.1.2 Нормативне забезпечення

4.1.3. Мета і завдання освітньої програми

4.1.4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати здобуття профільної середньої освіти

4.2. Загальний обсяг навчального навантаження (в годинах) і його розподіл за освітніми галузями та роками навчання

4.3. Навчальний план для 10 класу

4.4. Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня

4.5 Форми організації освітнього процесу

4.6 Опис інструментарію оцінювання
4.7 Модель випускника ліцею
4.8 Перелік підручників для 10 класу
РОЗДІЛ V. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАННЯ
РОЗДІЛ VI. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ
РОЗДІЛ VII. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

ВСТУП

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» заклад загальної середньої освіти реалізує автономію, що означає право суб'єкта освітньої діяльності на самоврядування, яке полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності.

Освітня програма ЗЗСО є єдиним комплексом освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Основою для розроблення освітньої програми є стандарти освіти відповідного рівня.

Освітня програма містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність;
- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- структуру програми.

Термін реалізації: 2024/2025 роки

Структура програми:

I розділ – Загальні положення.

II розділ – Початкова освіта.

III розділ – Базова середня освіта:

3.1. Освітня програма для адаптаційного циклу та циклу базового предметного навчання базової середньої освіти (чинна для 5-7 класів);

3.2. Освітня програма закладу освіти II ступеня (8-9 класи).

IV розділ – Повна загальна середня освіта.

V розділ Індивідуальне навчання.

VI розділ – Дистанційне навчання.

VII розділ – Внутрішня система забезпечення якості освіти.

Кожна з них визначає:

1. Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором, а також логічної послідовності їх вивчення.

2. Очікувані результати навчання учнів.

3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

РОЗДІЛ І

Загальні положення

1.1. Призначення закладу загальної середньої освіти та засоби його реалізації

Тростянецький ліцей у своїй діяльності керується Конституцією України, Законом України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Статутом ліцею, іншими нормативно-правовими актами.

Організація здобуття освіти у закладі здійснюється за формами, визначеними законодавством України, наказами Міністерства освіти і науки України, Статутом ліцею: інституційна (денна), індивідуальна (педагогічний патронаж).

Ліцей несе відповідальність перед собою, суспільством і державою за:

- Безпечні умови освітньої діяльності;
- Дотримання державних стандартів освіти;
- Дотримання фінансової дисципліни.

У відповідності до чинного законодавства заклад здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

І ступінь – початкова загальна освіта;

ІІ ступінь – базова загальна освіта;

ІІІ ступінь – середня (повна) загальна освіта.

Призначення кожного ступеня навчання окреслено у відповідних Типових освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення ліцею є засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітні програми, реалізовані в ліцеї, спрямовані на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;

- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення;
- роботу з обдарованими дітьми;
- навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Головною метою ліцею є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, тобто новий випускник.

Головними завданнями ліцею є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- розвиток особистості учня, його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.
- оволодіння вчителями техніками дистанційного навчання;
- створення умов для навчання дітей з особливими освітніми потребами;
- підтримка та розвиток здоров'язберігаючого освітнього середовища.

Освітній процес в Тростянецькому ліцеї є системою науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Освітня діяльність передбачає діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямовану на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Освітня діяльність згідно Державних стандартів здійснюється на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів.

Особистісно зорієнтований підхід - спрямованість навчально-виховного процесу на взаємодію і плідний розвиток особистості педагога та його учнів на основі рівності у спілкуванні та партнерства у навчанні;

Компетентнісний підхід — спрямованість освітнього процесу на досягнення результатів, якими є такі ієрархічно підпорядковані компетентності учнів, як ключова, загальнопредметна і предметна.

Діяльнісний підхід в освіті - спрямованість освітнього процесу на розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь особистості, застосування теоретичних знань на практиці, формування здібностей до самоосвіти і командної роботи, успішну інтеграцію в соціум і професійну самореалізацію.

Освітня діяльність у закладі спрямована на формування компетентностей здобувачів освіти, що є динамічною комбінацією знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначають здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Викладацька діяльність педагогів Тростянецького ліцею спрямована на формування знань, компетентностей, світогляду, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, емоційно-вольових та/або фізичних якостей здобувачів освіти (лекція, семінар, тренінг, курси, майстер-клас, вебінар тощо), та яка провадиться педагогічним працівником, або іншою фізичною особою на основі відповідного трудового або цивільно-правового договору (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Діяльність педагогів поєднує інтелектуальну, творчу діяльність педагогічного працівника спрямовану на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських та/або професійних компетентностей (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

У навчальному закладі створені та функціонують: психологічна служба, методичні об'єднання вчителів-предметників, методичне об'єднання класних керівників, творчі групи.

Ефективному управлінню якості освітньої діяльності сприяють система

ІСУО та програма КУРС Школа.

1.2 Нормативне забезпечення

Організація освітньої діяльності у Тростянецькому ліцеї у 2024/2025 навчальному році здійснюватиметься відповідно до законів України:

- «Про освіту»,
- «Про повну загальну середню освіту»,
- «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№ 7325 від 28.04.2022 року),
- «Про забезпечення функціонування української мови як державної»,
- Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.02.2016 № 988-р),
- Концепції Нової української школи (схвалена рішенням колегії МОН України 27.10.2016);
- Державного стандарту початкової освіти ІІІ покоління (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688));
- Державного стандарту базової середньої освіти ІІІ покоління (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898);
- Державного стандарту профільної середньої освіти ІІІ покоління (затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 25.07.2024 № 851);
- Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 року № 607;
- Наказу МОН України від 12.08.2022 №743 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів ЗЗС О»;
- Наказу МОН України від 12.08.2022 № м743 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів ЗЗСО»;
- Наказу МОН України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми ЗЗСО ІІ ступеня»;
- Наказу МОН України від 28.11.2019 №1493 «Про затвердження типової освітньої програми ЗЗСО ІІІ ступеня»;
- Постанови Кабінету міністрів України від 15.08.2011 №872 “Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах” (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №588 від 09.08.2017);

- Наказ МОН України від 14 вересня 2020 року «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання»;
- Листа МОН України від 23.08.2024 року № 1/15281-24 « Про організацію 2024/2025 навчального року в закладах загальної середньої освіти»;
- Листа МОН України від 04.09.2020 року № 1/9-511 «Щодо заповнення класних журналів учнів початкових класів Нової української школи»;
- Санітарного регламенту для ЗЗСО , затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205 зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10.11.2020 року за № 1111/35394;
- Наказу МОЗ України від 25.07.2023 № 1351 «Про організацію медичних оглядів дітей та інших осіб для зарахування їх до закладів освіти, дитячих закладів оздоровлення та відпочинку»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 28.03.2022 №274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні»;
- Наказу МОН України від 02.08.2024 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»;
- Наказу від 17.09.2021 року № 568-21 Міністерства економіки України «Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти»;
- Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів ЗЗСО», «Вчитель закладів загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». (Затвердженого Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23.12.2020 року № 2736);
- Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України 12.01.2016 року № 8 (у редакції наказу МОН України від 10.02.2021 року № 160), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.02.2016 року за № 184/28314;
- Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 08.09.2020 року № 1115, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28.09.2020 року за № 941/35224;
- Зміни до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України 16.04.2018 року № 367, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05.05.2018 року за № 564/32016, затверджені Наказом МОН України від 20.05.2024 року № 714, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03.06.2024 року за № 819/42164;
- Порядку переведення учнів (вихованців) закладів загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом МОН України 14.07.2015 року №

762 (у редакції наказів МОН України № 621 від 08.05.2019 року, № 268 від 01.03.2021 року), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 року за № 924/27369;

- Лист МОН України від 14.08.2023 року № 1/12038-23 «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих МОН України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023/2024 навчальному році»;
- Постанова Кабінету міністрів від 23.07.2024 № 841 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні».
- Лист МОН України від 22.07.2024 № 1/13007-24 «Про методичні рекомендації щодо соціалізації та інтеграції дітей внутрішньо переміщених осіб у громадах»;
- Стратегія розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія» (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.03.2023 № 190-р);
- Програма ««Нова українська школа» у поступі до цінностей» (Наказ МОН України від 17.01.2023 № 44)

1.3 Напрямки реалізації

Згідно з чинним законодавством організувати освітній процес відповідно до рівнів типових освітніх програм трьох ступенів навчання:

І ступінь – початкова освіта тривалістю чотири роки;

ІІ ступінь – базова середня освіта тривалістю п’ять років;

ІІІ ступінь – повна середня освіта тривалістю два роки.

Для реалізації освітньої програми в організації освітнього процесу забезпечити:

- логічну послідовність вивчення предметів, що розкривається у відповідних навчальних програмах;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу, основними формами якого є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також рекомендованими формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо;
- використання в освітньому процесі сучасних інноваційних технологій, систем (методик) навчання;
- науково-дослідницьку діяльність, участь у проєктах;

- профільне спрямування навчання в старшій школі, що сформовано закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечення якісної його реалізації;
- роботу із здібними й обдарованими дітьми;
- навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Для реалізації освітньої програми здійснити навчально-методичне забезпечення:

- Підручниками та навчальними посібниками, схваленими Міністерством освіти і науки України.
- Спрямувати освітній процес на задоволення потреб учнів у виборі програм навчання.
- Продовжувати запроваджувати в освітній процес ліцею сучасні технології навчання, зокрема: проєктні, інформаційно-комунікаційні, критичного мислення, інтерактивні технології, окремі освітні тренди.
- Враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення сформувати варіативну складову навчального плану, спрямувати її на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження факультативів та факультативних курсів, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, розвивають індивідуальну орієнтованість особистості та формують її всебічний розвиток та на посилення вивчення предметів, які винесено для складання ЗНО.
- Реалізувати навчання за наскрізними лініями, участь у проєктах, позакласну роботу і роботу гуртків.
- Забезпечити профільне спрямування старшої школи: 10-11-ті класи – профільних предметів «біологія», «історія України».
- Створити умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами та інших осіб незалежно від віку, місця проживання чи перебування, стану здоров’я, інших ознак чи обставин, у тому числі тих, які не можуть відвідувати заклад освіти (зокрема через відсутність профілактичних щеплень) .

1.4 Принципи реалізації освітньої програми

- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності;
- розвиток інклюзивного освітнього середовища;
- забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування;
- науковий характер освіти;

- цілісність і наступність системи освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- відповідальність закладу освіти перед суспільством;
- інтеграція з ринком праці;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти;
- гуманізм;
- демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
- формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- формування громадянської культури та культури демократії;
- формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля.

1.5 Використання літератури в освітньому процесі

В освітньому процесі закладу використовувати лише навчальну літературу, що має грифи Міністерства освіти і науки України («Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», «Схвалено для використання в освітньому процесі») або висновок «Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах», ухвалений відповідною комісією Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України. Перелік навчальної літератури постійно оновлюється і доступний на офіційному вебсайті Міністерства та на вебсайті ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» . На вебсайті ІМЗО в розділі «Електронна бібліотека», крім електронних версій підручників, розміщені художні та науково-популярні видання серії «Шкільна бібліотека» для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти .

РОЗДІЛ ІІ.

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ І СТУПЕНЯ

2.1.1 Вступна частина

Тип навчального закладу – ліцей з початковою школою та гімназією

Кількість класів – 1

Кількість учнів – 11.

2.1.2 Нормативне забезпечення

- Державний стандарт початкової освіти ІІІ покоління, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року № 87 (у редакції постанови КМУ від 24.07.2019 № 688);

− Типова освітня програма для 1 – 2 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я.Савченко (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743);

− Типова освітня програма для 3 – 4 класів закладів загальної середньої освіти , розроблена під керівництвом О.Я.Савченко (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743);

− Наказ МОН від 13.07.2021 року №813; «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів ЗЗСО»;

- − Зміни до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України 16.04.2018 року № 367, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05.05.2018 року за № 564/32016, затверджені Наказом МОН України від 20.05.2024 року № 714, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03.06.2024 року за № 819/42164;
- − Лист МОН України від 04.09.2020 № 1/9-511 «Щодо заповнення класних журналів учнів початкових класів НУШ».

2.1.3. Мета і завдання освітньої програми

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному і інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Реалізація мети початкової освіти ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

- визнання унікальності та обдарованості кожної дитини, що забезпечується рівним доступом до освіти, забороною будь-яких форм дискримінації або відокремлення дітей на основі попереднього відбору;
- цінність дитинства, що оберігається шляхом встановлення освітніх вимог, які відповідають віковим особливостям дитини, визнання прав дитини на навчання через діяльність, зокрема гру, обмеження обсягу домашніх завдань для збільшення часу на рухову активність і творчість дитини;
- радість пізнання, що обумовлюється використанням в освітньому процесі дослідницької та проектної діяльності;
- розвиток вільної особистості шляхом підтримки самостійності, незалежного мислення, оптимізму та впевненості в собі;
- міцного здоров'я та добробуту, яких можливо досягти шляхом формування здорового способу життя і створення умов для гармонійного фізичного та психоемоційного розвитку;
- забезпечення безпеки у результаті створення атмосфери довіри і взаємоповаги, перетворення школи на безпечне місце, де запобігають насильству і цькуванню, надають необхідну підтримку;
- утвердження людської гідності шляхом виховання чесності, відваги, наполегливості, доброти, здатності до співчуття і співпереживання, справедливості, поваги до прав людини (зокрема, права на життя, здоров'я, власність, свободу слова тощо);
- плекання любові до рідного краю та української культури, шанобливе ставлення до Української держави;
- формування активної громадянської позиції, відповідальності за своє життя, розвиток громади та суспільства, збереження навколишнього світу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природо відповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси; творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в груп і спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у правах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання

навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації освітньої програми використовуються **внутрішньо предметні** і **міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи,

забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання.

Очікувані результати навчання та компетентностей учнів

Освітня програма спрямована на реалізацію мети та завдань освітньої галузі, визначених у Державному стандарті початкової загальної освіти, що забезпечує формування у молодших школярів ключових компетентностей, які позначаються через уміння вчитися,здатність логічно міркувати, уміння критично мислити, готовність розв'язувати проблеми із застосовуванням досвіду практичної діяльності для вирішення повсякденних задач, уміння працювати в команді тощо. Крім того, навчання в 1-4 класах сприятиме виробленню в учнів передумов самостійного пошуку й аналізу інформації, фінансової грамотності та підприємницьких навичок.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Тому доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

2.1.4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття освіти відповідного рівня навчання

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Зарахування до початкової школи здійснюється відповідно до Змін до Порядку

зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 367 від 16 квітня 2018 року, затверджених Наказом МОН України від 20.05.2024 року № 714, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03.06.2024 року за № 819/42164.

Зарахування дітей до початку і впродовж навчального року здійснюється виключно на вільні місця. Після зарахування дітей до закладу освіти їх розподіл між класами відбувається в межах нормативу наповнюваності класів, визначеного Законом України «Про загальну середню освіту».

Зарахування дитини з особливими освітніми потребами до інклюзивного чи спеціального класу (з його утворенням у разі відсутності) здійснюється на підставі доданого до заяви висновку про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (чи витягу з протоколу засідання психолого-медико-педагогічної консультації).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

2.2. Загальний обсяг навчального навантаження (в годинах) і його розподіл за освітніми галузями та роками навчання для 1 – 4 класів

Назва освітньої галузі / Класи	Кількість годин на рік				
	1 кл.	2 кл.	3 кл.	4 кл.	Разом
Інваріантний складник					
Мовно-літературна	315	350	350	350	1365
Іншомовна					
Математична	140	140	140	140	560
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	105	105	105	105	420
Технологічна	35	70	70	70	245
Інформатична					
Мистецька	70	70	70	70	280
Фізкультурна*	105	105	105	105	420
Усього	770	840	840	840	3290
Варіативний складник					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових	35	35	70	70	210

занять					
Загальнорічна кількість навчальних годин	805	875	910	910	3500
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	20/700	22/770	23/805	23/805	/3080
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	805	875	910	910	3500

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

2.3. Навчальний план для 1 – 4 класів створений на основі:

− Типової освітньої програми для учнів 1 – 2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743) (Типовий навчальний план для 1 – 2 класів початкової школи);

− Типової освітньої програми для учнів 3 – 4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743) (Типовий навчальний план для 3 – 4 класів початкової школи).

Освітні галузі	Навчальні предмети	Початкова школа 1+3				
		1	2	3	4	
Мовно-літературна	Українська мова	7+1		7+1		
	Іноземна мова	2		3		
Математична	Математика	4		5		
Інформатична	Інформатика			1		
Природнича	Я досліджую світ	3		3		
Технологічна	Дизайн і технології	1		1		
Мистецька	Образотворче мистецтво	1		1		
	Музичне мистецтво	1		1		
Фізична культура	Фізична культура	3		3		
	Разом (без фізкультури)	19+3		22+3		
	Українська мова	1		1		
	Разом	1		1		
	Навантаження на учня	20		23		
	Всього фінансується	23		26		

Всього: по 1, 3 класах - 26 год.

2.4. Перелік навчальних програм Нової української школи

Назва програми	Затверджено

Початкова школа. Типова освітня програма для 1-2 класів (автор О.Я.Савченко)	Наказ МОН України від 12.08.2022 №743
Початкова школа. Типова освітня програма для 3-4 класів (автор О.Я.Савченко)	Наказ МОН України від 12.08.2022 №743

2.5. Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. За рішенням педагогічної ради з участю батьків організація освітнього процесу здійснюється в очному режимі.

Типи уроків відповідно до Типової освітньої програми для ЗЗСО:

- Формування компетентностей
- Розвитку компетентностей
- Перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей
- Корекція компетентностей
- Комбінований урок

Початкова освіта має такі цикли, як 1-2 і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, обумовлених готовністю до здобуття освіти.

У першому циклі (1-2 класи) організація освітнього процесу здійснюється із застосуванням **діяльнісного підходу** на інтегрованій основі з переважанням ігрових методів та на інтегровано-предметній основі у другому циклі (3-4 класи).

У 1 класі очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методик навчання:

- дослідницькі,
- інформаційні,
- мистецькі проєкти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії,
- дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу в 2-4 класах є:

- різні типи уроку,

- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- спектаклі,
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

2.6. Опис інструментарію оцінювання

При оцінюванні результатів навчання учнів у 1-4 класах враховуються методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів ЗЗСО, затверджених наказом МОН України від 13.07.2021 року № 813.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, 3-4 класів - вербальному, формувальному та підсумковому рівневому оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

2.7. Модель випускника початкової школи

Випускник НУШ – це особистість, яка усебічно розвинена, здатна до критичного мислення, це патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини, це інноватор, який здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.

Випускник початкових класів повинен мати якісні характеристики:

упевненість в собі, відчуття повноцінності, старанність, працелюбність, самостійність, дисциплінованість, мотивація досягнення успіху, повинен уміти слухати і чути, критично мислити і мати почуття самоконтролю. Опанувати навички навчальної діяльності, прості навички самоконтролю навчальних дій, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

2.8. Перелік підручників для 1, 3 класів

1 клас

№	Назва підручника	Автор	Рік видання	Кількість		Прим.
				фактично	необхідно	
1	Українська мова Буквар ч.1	Вашуленко М.С.	2018	8	10	
2	Українська мова Буквар ч.2	Вашуленко М.С.	2018	8	10	
3	Англійська мова	Доценко І.В.	2018	8	10	
4	Я досліджую світ ч.1	Гільберг Т.Г.	2018	8	10	
5	Я досліджую світ ч.2	Гільберг Т.Г.	2018	8	10	
6	Математика	Лишенко Г.П.	2018	8	10	
7	Мистецтво	Калініченко О.В.	2018	8	10	

3 клас

№	Назва підручника	Автор	Рік видання	Кількість		Прим.
				фактично	необхідно	
1	Українська мова та читання ч.1	Кравцова Н.М.	2020	11	3	
2	Українська мова та читання ч.2	Кравцова Н.М.	2020	11	3	
3	Англійська мова	Г.К. Мітчелл	2020	11	3	
4	Я досліджую світ ч.1	Гільберг Т.Г.	2020	11	3	
5	Я досліджую світ ч.2	Гільберг Т.Г.	2020	11	3	
6	Математика ч. 1	Лишенко Г.П.	2020	11	3	
7	Математика ч. 2	Лишенко Г.П.	2020	11		
8	Мистецтво	Калініченко О.В.	2020	11	3	

РОЗДІЛ ІІІ
БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

3.1. Освітня програма для адаптаційного циклу та циклу базового предметного навчання базової середньої освіти (чинна для 5-7 класів)

3.1.1. Вступна частина

3.1.1.1.Тип навчального закладу – ліцей з початковою школою та гімназією.
Кількість класів – 2
Кількість учнів – 19

3.1.1.2. Нормативне забезпечення

- Державний стандарт базової середньої освіти ІІІ покоління (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898).
- Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 (в редакції наказу МОН України 09.08.2024 № 1120)).

3.1.1.3. Мета і завдання освітньої програми

Освітня програма направлена на реалізацію мети повної загальної середньої освіти і належну організацію освітнього процесу в ліцеї, яка полягає у всебічному розвитку, вихованні і соціалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Відповідно до Концепції «Нова українська школа» новий зміст освіти покликаний формувати в особистості ключові компетентності. Такими компетентностями визначено: вільне

володіння державною мовою; здатність спілкуватися іноземними мовами; математична; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна; інформаційна-комунікаційна; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов′язані з ідеями демократії, моралі, справедливості, рівності, свободи, прав людини, добробуту та здорового способу життя, нетерпимості до проявів корупції; культурна; підприємливість і фінансова грамотність.

3.1.1.4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти). У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

3.1.2. Загальний обсяг навчального навантаження для закладів із українською мовою навчання на адаптаційному циклі базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Складено за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України № 235 від 19.02.2021 року (в редакції наказу МОН України 09.08.2024 № 1120). Обсяг навчального навантаження, визначений освітньою програмою закладу освіти для освітніх галузей відповідає рекомендованій кількості навчальних годин Типовою освітньою програмою.

Освітня галузь	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень з розрахунку мінімального навчального навантаження			Всього (мін/макс на тиждень 5 клас)	Всього (мін/макс на рік 5 клас)	Всього (мін/макс на тиждень 6 клас)	Всього (мін/макс на рік 6 клас)	Всього (мін/макс на тиждень 7 клас)	Всього (мін/макс на рік 7 клас)
		5 клас	6 клас	7 клас						
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3	10/13	350/455	10/13	350/455	9/12	315/420
	Українська література	1,5	1,5	1,5						
	Зарубіжна література	1	1	1						
	Іноземна мова	3.5	3.5	3,5						
Математична	Математика	4	4		4/6	140/210	4/6	140/210	4/6	140/210
	Алгебра			2,5						
	Геометрія			2,5						
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1,5	1		1,5/3	52,5/105	2/5	70/175	7/9	245/315
	Географія	-	1	2						
	Біологія			2						
	Фізика			2						
	Хімія			1						

Соціальна і здоров'язбе-режувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут».	1	1	1	1/3	35/105	1/3	35/105	1/3	35/105
Громадянська та історична	Вступ до історії та громадянської освіти	1			1/2	35/70	1,5/3	52,5/105	1,5/3	52,5/105
	Історія України. Всесвітня історія		1							
	Історія України			0,5						
	Всесвітня історія			0,5						
	Громадянська освіта		0,5	0,5						
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1/2	35/70	1/2	35/70	1/2	35/70
Технологічна	Технології	1	1	1	1/3	35/105	1/3	35/105	1/2	35/70
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5	0,5	0,5	1/3	35/105	1/3	35/105	1/3	35/105
	Образотворче мистецтво	0,5	0,5	0,5						
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3/3	105/105	3/3	105/105	3/3	105/105
Разом (без фізичної культури+фізична культура)		28 (+3)	31 (+3)	32(+3)						
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		7,5	9,5	6,5	7,5	262,5	9,5	332,5	6,5	227,5
Гранично допустиме навантаження		28	31	32	28	980	31	1085	32	1120
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу		31	34	35	31	1085	34	1190	35	1225

класів на групи)									

3.1.3. Навчальний план для 5, 6, 7 класів

Освітні галузі	Навчальні предмети				
		5	6	7	Всього
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3	11
	Українська література	2	2	2	6
	Іноземна мова	3,5	3,5	3,5	10,5
	Зарубіжна література	2	1,5	1,5	5
Математична	Математика	5	5		10
	Алгебра			3	3
	Геометрія			2	2
Інформатична	Інформатика	2	1,5	2	5,5
Громадянська та історична	Історія України			1	1
	Всесвітня історія			1	1
	Вступ до історії України та громадянської освіти	2			2
	Історія України. Всесвітня історія		2		2
Природнича	Географія		2	2	4
	Пізнаємо природу	2	2		4
	Фізика			2	2
	Біологія			2,5	2,5
	Хімія			1	1
	Технології	2	2	1	5
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	3
	Музичне мистецтво	1	1	1	3
	Здоров'я, безпека та добробут	1	1	1,5	3,5
	Етика	0,5	0,5		1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	9
	Разом (без фізкультури)	28+3	29+3	31+3	88+9
	Навантаження на учня	28	29	31	
	Всього фінансується	31	32	34	97

Розподіл годин між освітніми галузями в навчальному плані у відповідності із загальним обсягом навчального навантаження, визначеним в освітній програмі на рівні року навчання.

3.1.4. Перелік модельних програм та навчальних програм

Вибір модельних навчальних програм здійснено з поміж тих, яким надано гриф «Рекомендовано МОН України, затверджено наказом МОН України від 12.07.2021 № 795 (зі змінами, внесеним у додаток наказами МОН України від 10.08.2021 року № 898, від 29.09.2021 року № 1031, від 13.12.2021 року № 1358, від 02.02.2022 року № 96, від 09.02.2022 року № 143, від 11.04.2022 року № 415.

Під час формування переліку модельних навчальних програм заклад освіти врахував низку чинників, а саме: особливості та потреби учнів в досягненні обов'язкових результатів навчання, потенціал педагогічного колективу, ресурсне забезпечення закладу освіти, навчально-методичний супровід конкретних модельних навчальних програм, наявність

внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв′язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей.

Модельні навчальні програми конкретизовані у навчальні програми і затверджені педагогічною радою закладу освіти (протокол від 31.08.2023 № 01). Перелік навчальних програм відповідає переліку предметів/ інтегрованих курсів визначеному навчальним планом закладу освіти.

Навчальні програми охоплюють досягнення учнями результатів навчання з усіх визначених Державним стандартом базової середньої освіти освітніх галузей.

Навчальні програми для 5 класу:

№ з/п	Навчальні програми	Модельні навчальні програми
1	Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас	«Вступ до історії України та громадянської освіти 5 клас» для закладів загальної освіти (автори Желіба О.В, Мокрогуз.О.П.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)
2	Пізнаємо природу (інтегрований курс) 5 клас.	«Пізнаємо природу 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Біда.Д.Д., Гільберг.Т.Г., Колісник Я.І.,) Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 12.09.2021 №795)
3	Технології. 5 клас	«Технології 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець .О.В .,Медвідь О.Ю., Пасічна Т. С., Приходбко Ю.М.), рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)

4	Зарубіжна література. 5 клас	«Зарубіжна література 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О.М.,Ісаєва О.О.,Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В.,Юлдащева Л.Н., Рудніцька А.П.,Туряниця В,Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І.,Джанюбекова Т.А), Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)
5	Англійська мова. 5 клас	«Іноземна мова 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Редько В.М.,Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О,Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)
6	Українська мова. 5 клас	«Українська мова 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Заболотний О.В.,Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В.,Попова Т.Д.,)Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)
7	Українська література. 5 клас.	«Українська література 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Архипова В.П., Січкар С.І., Шило С.Б.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)

8	Фізична культура. 5 клас.	«Фізична культура 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Баженков Є.В., Бідний М.В., Ребрина А.А., Данільченко В.О., Коломоєць Г.А., Дутчак М.В.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 22.08.2024р. № 1185).
9	Математика. 5 клас.	«Математика 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С)) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)
10	Етика. 5 клас.	«Етика 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ашортіа Є.Д., Бакка Г.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелещенко Т.В., Шуляк І.Я.,) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)
11	Здоров'я , безпека та добробут. 5 клас (інтегрований курс)	«Здоров'я , безпека та добробут 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Гущина Н.І., Василашко І.П.,) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)
12	Інформатика . 5 клас.	«Інформатика 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Морзе Н.В, Барка О,В) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)
13	Мистецтво. 5 клас.(інтегрований курс)	«Мистецтво 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Масол Л.М., Просіна О.В.,) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)

Навчальні програми для 6 класу:

№ з/п	Навчальні програми	Модельні навчальні програми
1.	Історія України. Всесвітня історія. 6 клас.	«Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної освіти (автори Гісем.О., Мартинюк.О., Сорочинська.Н., Гісим.О.,Василенко.Я. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 18.10.2022р. №921)
2.	Географія. 6 клас.	«Географія 6-9 класи» для закладів загальної та середньої освіти (автори Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р., Гільберг Т.Г., Каценко .Л.М.,) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2022р. №143)
3.	Пізнаємо природу 6 клас. (інтегрований курс)	«Пізнаємо природу 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Біда.Д.Д., Гільберг.Т.Г., Колісник Я.І.,) Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 12.09.2021 №795)
4.	Технології. 6 клас	«Технології 5-6 класів» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець .О.В .,Медвідь О.Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю.М.), рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)

5.	Зарубіжна література. 6 клас	«Зарубіжна література 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдащева Л.Н., Рудніцька А.П., Туряниця В,Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джанюбекова Т.А), Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)
6.	Англійська мова. 6 клас	«Іноземна мова 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Редько В.М.,Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О,Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)
7.	Українська мова. 6 клас	«Українська мова 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лаврінчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.,) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)
8.	Українська література. 6 клас	«Українська література 5-6 класи»для закладів загальної середньої освіти (автори Архипова В.П., Січкар С.І., Шило С.Б.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)

9.	Фізична культура. 6 клас.	«Фізична культура 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Баженков Є.В., Бідний М.В., Ребрина А.А., Данільченко В.О., Коломоєць Г.А., Дутчак М.В.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 22.08.2024р. № 1185).
10.	Математика. 6 клас.	«Математика 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)
11.	Етика. 6 клас.	«Етика 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ашортіа Є.Д., Бакка Г.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелещенко Т.В., Шуляк І.Я.,) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)
12.	Здоров'я, безпека та добробут. 6 клас (інтегрований курс)	«Здоров'я , безпека та добробут 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Гущина Н.І., Василашко І.П.,) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)
13.	Інформатика. 6 клас.	«Інформатика 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Морзе Н.В, Барка О,В) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)
14.	Мистецтво (інтегрований курс). 6 клас	«Мистецтво 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Масол Л.М., Просіна О.В.,) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 12.07.2021р.

		№795).

Навчальні програми для 7 класу:

№ з/п	Навчальні програми	Модельні навчальні програми
1	Історія України 7 клас	МОН України Модельна навчальна програма «Історія України 7-9 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори: Гісем О.В., Бойко В.І., Василенко Я.Л., Даниленко В.М., Мартинюк О.О., Охредько О.Е., Сирцова О.М., Тарасюк Т.Д.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 27.11.2023р. №1449)
2	Всесвітня історія 7 клас.	МОН України Модельна навчальна програма «Всесвітня історія 7-9 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори: Гісем О.В., Бойко В.І., Василенко Я.Л., Даниленко В.М., Мартинюк О.О., Охредько О.Е., Сирцова О.М.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 27.11.2023р. №1449)
3	Технології. 7 клас	Модельна навчальна програма «Технології 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець .О.В .,Медвідь О.Ю. Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 16.08.2023р. №1001)

4	Зарубіжна література. 7 клас	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдащева Л.Н., Рудніцька А.П.,Туряниця В,Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І.,Джанюбекова Т.А) Затверджена наказом МОН України від 12.07.2021р. № 795)
5	Англійська мова. 7 клас	МОН України Модельна навчальна програма «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Редько В.М.,Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О,Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОН України від 12.07.2021р. №795)
6	Українська мова. 7 клас	МОН України Модельна навчальна програма «Українська мова 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лаврінчук В.П., Плівак К.В., Попова Т.Д.,) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОН України від 24.07.2023р. №883)
7	Українська література. 7 клас.	МОН України Модельна навчальна програма «Українська література 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В.. Слоньовська О.В., Ярмульська І.В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОН України від 01.12.2023р. №1466)

8	Фізична культура. 7 клас.	«Фізична культура 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Баженков Є.В., Бідний М.В., Ребрина А.А., Данільченко В.О., Коломоєць Г.А., Дутчак М.В.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 22.08.2024р. № 1185).
9	Алгебра 7 клас.	Модельна навчальна програма «Алгебра 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 24.07.2023р. №883)
10	Геометрія 7 клас.	Модельна навчальна програма «Геометрія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 24.07.2023р. №883)
11	Здоров’я , безпека та добробут. 7 клас (інтегрований курс)	Модельна навчальна програма «Здоров’я , безпека та добробут 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Шиян О.І., Дяків В.Г., Седоченко А.б., Страшко С.В.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 16.08.2023р. №1001)
12	Інформатика . 7 клас.	МОН України Модельна навчальна програма «Інформатика 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Л.З. Козачок, О.В. Пасічник, А.В. Ворожбит) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 05.02.2024р. №124)
13	Мистецтво. 7 клас.(інтегрований курс)	Модельна навчальна програма «Мистецтво 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Масол Л.М.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»

		(наказ МОН України від 06.09.2023р. №1090)
14	Фізика 7 клас.	МОН України Модельна навчальна програма «Фізика 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Кремінський Б.Г., Гельфгат І.М., Божинова Ф.Я., Ненашев І.Ю., Кірюхіна О.О.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 16. 08. 2023 №1001)
15	Біологія. 7 клас	Модельна навчальна програма «Біологія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Балан П.Г.. Кулініч О.Н., Юрченко Л.П.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 24.07. 2023 №883)
16	Хімія. 7 клас	МОН України Модельна навчальна програма «Хімія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Олексій Григорович) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОН України від 09.02.2022 №143)
17	Географія. 7 клас	МОН України Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р., Гільберг Т.Г., Даценко Л.М.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОН України від 12.07.2021 №795) (у редакції наказу МОН України від 09.02. 2022 №143)
18	Громадянська освіта 7 клас	Модельна навчальна програма розробляється.

3.1.5. Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та

інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

На початок 2024/2025 навчального року освітній процес в закладі освіти організований в очному режимі.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроків:

- Формування компетентностей;
- Розвитку компетентностей;
- Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей;
- Корекція основних компетентностей;
- Комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, квести.

Розклад навчальних занять, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять і перерв між ними здійснюється відповідно до вимог Санітарного регламенту для ЗЗСО (затверджений наказом МОЗ України 25 вересня 2020 року № 2205, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10.11.2020 року за № 1111/35394), що не призводить до перевантаження учнів і має забезпечувати безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти. Враховано безперервна тривалість навчальних занять при організації дистанційного навчання у синхронному режимі в умовах воєнного часу (Наказ МОЗ України № 1371 від 01.08.2022 року. Зміни до деяких наказів МОЗ України (зареєстрованих в Міністерстві юстиції 18 серпня 2022 року за № 932/38268)). Тривалість виконання завдань для самопідготовки здобувачів освіти 5 класу у позаурочний час не рекомендується більше однієї години, у 6, 7 класах – не більше 1,5 год.

З метою виявлення втрат у навчанні педагогічним працівникам на початку навчального року промоніторити рівень опанування учнями навчального матеріалу, яким вони оволоділи в умовах воєнного часу із використанням технологій дистанційного навчання, визначити необхідність організації традиційного повторення вивченого матеріалу за минулий рік, запровадити «коригуюче навчання». Це дозволить з′ясувати навченість учнів, їхню готовність до засвоєння нового змісту, а також допоможе визначити оптимальні умови для планування й організації подальшого освітнього процесу.

У календарно-тематичному плануванні необхідно передбачити достатню кількість навчального часу для повторення і проведення діагностування результатів навчання за попередній рік. Результати діагностування не підлягають обліку і не враховуються під час оцінювання за І семестр. Календарно-тематичний план протягом навчального року може змінюватися залежно від результатів навчального поступу учнів.

Звертається увага на впровадження вчителями під час уроку психологічних хвилинок, які допоможуть здобувачу освіти впоратися зі стресом та його наслідками, емоційно налаштувати здобувача освіти на урок, на плідну роботу, завдяки чому створюватиметься сприятлива атмосфера, яка дасть змогу дітям розслабитися, зняти емоційне напруження, відновити почуття безпеки та психологічного комфорту, що є природним механізмом стабілізації.

3.1.6. Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання результатів навчання учнів 5-7 класів у 2024/2025 навчальному році здійснюється відповідно Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти , затвердженого наказом МОН України від 02.08.2024 № 1093.

Об’єктами оцінювання є результати навчання учнів.
Результати навчання — це знання, уміння, навички, ставлення, цінності, набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, *які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти й оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми на кожному рівні (циклі) загальної середньої освіти.*
Основні функції оцінювання:
формувальна (забезпечує відстеження динаміки навчального поступу);
констатувальна (забезпечує встановлення рівня досягнення результатів навчання);
діагностувальна (надає інформацію про стан досягнення результатів навчання, наявність навчальних втрат, причини виникнення утруднень);
коригувальна (надає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітріій процес);
орієнтувальна (надає змогу відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток);
мотиваційно-стимулювальна (активізує внутрішні й зовнішні мотиви до навчання);
розвивальна (мотивує до рефлексії та самовдосконалення);
прогностична (ставить цілі навчання на майбутнє);
виховна (сприяє вихованню в учнів свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку).
Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 5-7 класів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання.
Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.
Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов’язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. За рішенням педагогічної ради оцінювання результатів навчання учнів здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством (за 12-бальною шкалою). Учні 5 класу оцінюються бально починаючи з 1 вересня 2024 року.

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягай учні.

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові.

При оцінюванні результатів навчання учнів педагоги закладу освіти керуються Критеріями оцінювання за освітніми галузями (Додаток 2 до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти).

Під час організації оцінювання результатів навчання здобувачів освіти рекомендовано педагогічним працівникам врахувати наступне:

- визначити форми поточного і підсумкового оцінювання під час планування освітнього процесу на семестр;
- формулювати об'єктивні та зрозумілі для учнів навчальні цілі; основою для формулювання таких навчальних цілей є обов'язкові *і* очікувані результати навчання, визначені Державним стандартом / відповідними модельними Навчальними програмами;
- ознайомлювати учнів із критеріями та засобами оцінювання, за якими буде встановлюватися рівень досягнення ними результатів навчання на кінець навчального семестру та року, та ознайомлення із засобами оцінювання, якими буде встановлено результати навчання;
- надавати учням зворотний зв'язок щодо їхніх результатів навчання за певний період, який має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним; важливо не протиставляти здобувачів освіти одне одному; доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень; труднощі в навчанні варто обговорювати з учнями / ученицями індивідуально; зворотний зв'язок можна надавати в письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності, інших умов;
- створювати умови для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія); під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям; важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання;
- коригувати освітній процес з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального предмета /

інтегрованого курсу, його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із застосуванням різних способів і засобів:

усного опитування (індивідуальне, групове тощо);

спостереження;

аналіз портфоліо;

письмових завдань (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази, диктанти, а також діагностувальні, підсумкові роботи);

практичних завдань (завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; навчальний проект; робота з картами, діаграмами; заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання);

завдань із використанням ІТ (онлайн-тести, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо); самооцінювання, взаємооцінювання;

комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання.

Оцінювання здійснюється із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів: на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення.

Під час оцінювання результатів навчання важливо враховувати дотримання здобувачами освіти принципів академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей).

У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної діяльності), учитель / учителька може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню / учениці повторне проходження оцінювання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових / електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Формувальне оцінювання результатів навчання учнів / учениць виконує діагностувальну, коригувальну, орієнтувальну, мотиваційно-стимулювальну, розвивальну, прогностичну та виховну функції.

Формувальне оцінювання (оцінювання в процесі навчання) є важливим складником освітнього процесу, оскільки воно відображає ж процес навчання учнівства, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і

результат його навчальної діяльності на певному етапі навчання та дозволяє вчителю / вчительці зрозуміти, як краще підготувати учнів / учениць до підсумкового оцінювання та відслідковувати їхній прогрес протягом навчального року.

Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації і повинне відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета / інтегрованого курсу. Його здійснюють у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання вчителем / учителькою із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учня *І* учениці).

Завдання для оцінювання добираються так, щоб можна було отримати об'єктивну інформацію про рівень досягнення учнями обов'язкових результатів навчання певної групи, яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої галузі.

За потреби, для отримання інформації щодо рівня досягнення очікуваних результатів навчання учнями, визначених в окремому елементі навчальної програми (тема / розділ тощо), здійснюється тематичне оцінювання,. Результати тематичного оцінювання можуть бути використані для коригування освітнього процесу.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкове оцінювання здійснюють періодично. Кількість підсумкових робіт, час їхнього проведення вчитель / учителька встановлює самостійно.

Підсумкові роботи можуть забезпечувати охоплення одного, декількох або всіх груп результатів, визначених у Державному стандарті, у межах вивченого впродовж певного періоду, і мають забезпечувати об'єктивність оцінювання.

Підсумкове оцінювання **за семестр** здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями (додаток 2), з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності.

Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр учитель *і* учителька може запропонувати учнівству: 1) виконати комплексну підсумкову роботу, завдання якої дозволяють установити результати навчання за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями; 2) виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями.

Відомості, отримані під час підсумкового семестрового оцінювання результатів навчання, застосовують для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед здобувачами освіти, та коригування освітнього процесу.

У Свідоцтві досягнень виставляють **семестрові оцінки за групами результатів.** На підставі оцінок за групами результатів виставляють **загальну оцінку за семестр** з кожного навчального предмета / інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми закладу освіти.

Оцінка за семестр може бути скоригованою.

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за І та ІІ семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за І та ІІ семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня *і* учениці протягом року.

Річне оцінювання також може бути скоригованим.

Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень.

СВІДОЦТВО ДОСЯГНЕНЬ

Свідоцтво досягнень складається з двох частин і передбачає характеристику навчальної діяльності учнів та фіксацію результатів навчання за групами результатів, визначеними Державним стандартом для певних освітніх галузей, з переліку навчальних предметів та інтегрованих курсів, визначених навчальним планом освітньої програми.

«Характеристика навчальної діяльності» сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом. Результатом спостереження за розвитком наскрізних умінь є виставлення відповідної позначки в стовпці «Має значні успіхи / Демонструє помітний прогрес / Потребує уваги і допомоги» після завершення кожного навчального року або в разі зміни учнями закладу освіти. Способи організації фіксування результатів спостереження педагогічні колективи закладів освіти визначають самостійно.

«Характеристика результатів навчання». Заповнення цієї частини Свідоцтва здійснюють відповідно до переліку навчальних предметів / інтегрованих курсів, визначених затвердженою освітньою програмою закладу освіти.

Тростянецький ліцей Парафіївської селищної ради

Свідоцтво досягнень

учня/учениці 5 класу

_____

_____ **навчальний рік**

Характеристика навчальної діяльності	Має значні успіхи	Демонструє помітний прогрес	Потребує уваги і допомоги
Виявляє розуміння прочитаного:			
Сприймає та усвідомлює прочитане;			
Висловлює припущення, доводить надійність аргументів;			
Висловлює ідеї, пов'язані з розумінням тексту, аналізує текст і добирає контраргументи (за потреби);			

Висловлює власну думку:			
Передає власні думки, почуття, переконання;			
Зважає на мету та учасників комунікації;			
Вибирає для цього відповідні мовленнєві стратегії;			
Критично та системно мислить:			
Визначає характерні ознаки явищ, подій, ідей, їх взаємозв’язків;			
Уміє аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях;			
Уміє розрізняти факти, розпізнавати спроби маніпулювання даними;			
Логічно обґрунтовує власну позицію:			
Висловлює послідовні, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків;			
Діє творчо:			
Вибирає завдання, які є викликом для нього/неї, новою діяльністю;			
Використовує знання з різних предметів і галузей знань для створення нових ідей;			
Використовує різноманітні статегії для продукування нових ідей;			
Виявляє ініціативу в процесі навчання:			
Пропонує власні рішення для розв’язання проблем;			
Уміє брати на себе відповідальність;			
Конструктивно керує емоціями:			
Розпізнає власні емоції та емоційний стан інших;			
Сприймає емоції без осуду, адекватно реагує на конфліктні ситуації;			
Розуміє, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності;			
Оцінює ризики:			
Розрізняє ризики та загрози;			
Шукає способи прийняття рішень в умовах неповної інформації;			
Приймає рішення:			
Розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо їх розв’язання;			
Обирає способи розв’язання проблемних ситуацій на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення;			
Розв’язує проблеми:			
Аналізує проблемні ситуації, формулює проблеми, висуває гіпотези;			
Уміє практично їх перевірити та обґрунтовувати;			
Презентує та аргументує рішення;			
Співпрацює з іншими:			
Планує власну та групову роботу;			
Підтримує учасників групи, допомагає іншим і заохочує їх до досягнення спільної мети.			

Характеристика результатів навчання			Результат навчання		
			I сем.	II сем.	За рік
Мовно-літературна освітня галузь					
Українська мова	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
Українська література	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
Зарубіжна література	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
Іноземна мова. Англійська мова	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Сприймає усну інформацію на слух/Аудіювання			
		Усно взаємодіє та висловлюється/Говоріння			
		Сприймає письмові тексти/Читання			
		Письмово взаємодіє та висловлюється/Письмо			
Математична освітня галузь					
Математика	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Досліджує ситуації та створює математичні моделі			
		Розв’язує математичні задачі			
		Інтерпретує та критично аналізує результати			
Природнича освітня галузь					
Пізнаємо природу	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
Технологічна освітня галузь					
Технології	**Загальна оцінка**				
	За групами	Проєктує та виготовляє вироби			

Характеристика результатів навчання			Результат навчання		
			I сем.	II сем.	За рік
	результатів	Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва			
		Виявляє самозарадність у побуті/освітньому процесі			
Інформатична освітня галузь					
Інформатика	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Працює з інформацією, даними, моделями			
		Створює інформаційні продукти			
		Працює в цифровому середовищі			
		Безпечно та відповідально використовує інформаційні технології			
Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь					
Здоров'я, безпека та добробут	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Безпека. Уникання загроз для життя власного та інших осіб, прийняття рішень з користю для власної та громадської безпеки			
		Здоров'я. турбота про особисте здоров'я. Аргументований вибір здорового способу життя.			
		Добробут. Підприємливість та етична поведінка для поліпшення добробуту			
Етика	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Безпека. Уникання загроз для життя власного та інших осіб, прийняття рішень з користю для власної та громадської безпеки			
		Здоров'я. турбота про особисте здоров'я. Аргументований вибір здорового способу життя.			
		Добробут. Підприємливість та етична поведінка для поліпшення добробуту			
Громадянська та історична освітня галузь					
Вступ до історії України та громадянської освіти	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Орієнтується в історичному часі й просторі			
		Працює з інформацією історичного та суспільно значущого змісту			
		Виявляє здатність до співпраці, толерантність, громадянську позицію			
Мистецька освітня галузь					
Образотворче	**Загальна оцінка**				

Характеристика результатів навчання			Результат навчання		
			I сем.	II сем.	За рік
мистецтво	**За групами результатів**	Пізнання мистецтва, художнє мислення			
		Художньо-творча діяльність, мистецька комунікація			
		Емоційний досвід, художньо-естетичне ставлення			
Музичне мистецтво	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Пізнання мистецтва, художнє мислення			
		Художньо-творча діяльність, мистецька комунікація			
		Емоційний досвід, художньо-естетичне ставлення			
Освітня галузь фізична культура					
Фізична культура	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Розвиває особистісні якості в процесі фізичного виховання			
		Володіє технікою фізичних вправ			
		Здійснює фізкультурно-оздоровчу діяльність			

Рішення педагогічної ради про переведення на наступний рік навчання (протокол №_____ від _____ року)

_____

_____

_____

_____

_____

Рекомендації вчителя_____

_____

_____

Підпис учителя _____ _____

Підпис батьків або осіб, що їх замінюють _____

_____

Директор: _____ _____

Свідоцтво досягнень

учня/учениці 6 класу

_____

_____ навчальний рік

Характеристика навчальної діяльності	Має значні успіхи	Демонструє помітний прогрес	Потребує уваги і допомоги
Виявляє розуміння прочитаного:			
Сприймає та усвідомлює прочитане;			
Висловлює припущення, доводить надійність аргументів;			
Висловлює ідеї, пов'язані з розумінням тексту, аналізує текст і добирає контраргументи (за потреби);			
Висловлює власну думку:			
Передає власні думки, почуття, переконання;			
Зважає на мету та учасників комунікації;			
Вибирає для цього відповідні мовленнєві стратегії;			
Критично та системно мислить:			
Визначає характерні ознаки явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків;			
Уміє аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях;			
Уміє розрізняти факти, розпізнавати спроби маніпулювання даними;			
Логічно обґрунтовує власну позицію:			
Висловлює послідовні, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків;			
Діє творчо:			
Вибирає завдання, які є викликом для нього/неї, новою діяльністю;			
Використовує знання з різних предметів і галузей знань для створення нових ідей;			
Використовує різноманітні статегії для продукування нових ідей;			
Виявляє ініціативу в процесі навчання:			
Пропонує власні рішення для розв'язання проблем;			
Уміє брати на себе відповідальність;			
Конструктивно керує емоціями:			
Розпізнає власні емоції та емоційний стан інших;			
Сприймає емоції без осуду, адекватно реагує на конфліктні ситуації;			
Розуміє, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності;			
Оцінює ризики:			
Розрізняє ризики та загрози;			
Шукає способи прийняття рішень в умовах неповної			

інформації;			
Приймає рішення:			
Розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо їх розв'язання;			
Обирає способи розв'язання проблемних ситуацій на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення;			
Розв'язує проблеми:			
Аналізує проблемні ситуації, формулює проблеми, висуває гіпотези;			
Уміє практично їх перевірити та обґрунтовувати;			
Презентує та аргументує рішення;			
Співпрацює з іншими:			
Планує власну та групову роботу;			
Підтримує учасників групи, допомагає іншим і заохочує їх до досягнення спільної мети.			

Характеристика результатів навчання			**Результат навчання**		
			I сем.	**II сем.**	**За рік**
Мовно-літературна освітня галузь					
Українська мова	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
Українська література	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
Зарубіжна література	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
Іноземна мова. Англійська мова	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Сприймає усну інформацію на слух/Аудіювання			
		Усно взаємодіє та висловлюється/Говоріння			
		Сприймає письмові тексти/Читання			
		Письмово взаємодіє та висловлюється/Письмо			
Математична освітня галузь					

Характеристика результатів навчання			Результат навчання		
			I сем.	II сем.	За рік
Математика	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Досліджує ситуації та створює математичні моделі			
		Розв’язує математичні задачі			
		Інтерпретує та критично аналізує результати			
Природнича освітня галузь					
Пізнаємо природу	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
Географія					
	За групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
Технологічна освітня галузь					
Технології	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Проєктує та виготовляє вироби			
		Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва			
		Виявляє самозарадність у побуті/освітньому процесі			
Інформатична освітня галузь					
Інформатика	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Працює з інформацією, даними, моделями			
		Створює інформаційні продукти			
		Працює в цифровому середовищі			
		Безпечно та відповідально використовує інформаційні технології			
Соціальна та здоров’язбережувальна освітня галузь					
Здоров’я, безпека та добробут	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Безпека. Уникання загроз для життя власного та інших осіб, прийняття рішень з користю для власної та громадської безпеки			
		Здоров’я. турбота про особисте здоров’я. Аргументований вибір здорового способу життя.			
		Добробут. Підприємливість та етична			

Характеристика результатів навчання			Результат навчання		
			I сем.	II сем.	За рік
		поведінка для поліпшення добробуту			
Етика	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Безпека. Уникання загроз для життя власного та інших осіб, прийняття рішень з користю для власної та громадської безпеки			
		Здоров'я. турбота про особисте здоров'я. Аргументований вибір здорового способу життя.			
		Добробут. Підприємливість та етична поведінка для поліпшення добробуту			
Громадянська та історична освітня галузь					
Історія України. Всесвітня історія	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Орієнтується в історичному часі й просторі			
		Працює з інформацією історичного та суспільно значущого змісту			
		Виявляє здатність до співпраці, толерантність, громадянську позицію			
Мистецька освітня галузь					
Образотворче мистецтво	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Пізнання мистецтва, художнє мислення			
		Художньо-творча діяльність, мистецька комунікація			
		Емоційний досвід, художньо-естетичне ставлення			
Музичне мистецтво	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Пізнання мистецтва, художнє мислення			
		Художньо-творча діяльність, мистецька комунікація			
		Емоційний досвід, художньо-естетичне ставлення			
Освітня галузь фізична культура					
Фізична культура	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Розвиває особистісні якості в процесі фізичного виховання			
		Володіє технікою фізичних вправ			
		Здійснює фізкультурно-оздоровчу діяльність			

Рішення педагогічної ради про переведення на наступний рік навчання (протокол №_____ від _____ року)

_____
_____
_____
_____
_____

Рекомендації
вчителя_____
_____
_____

Підпис учителя _____ _____

Підпис батьків або осіб, що їх замінюють _____
_____

Директор: _____ _____

Тростянецький ліцей Парафіївської селищної ради

Свідоцтво досягнень

учня/учениці 7 класу

_____

_____ **навчальний рік**

Характеристика навчальної діяльності	**Має значні успіхи**	**Демонструє помітний прогрес**	**Потребує уваги і допомоги**
Виявляє розуміння прочитаного:			
Сприймає та усвідомлює прочитане;			
Висловлює припущення, доводить надійність аргументів;			
Висловлює ідеї, пов’язані з розумінням тексту, аналізує текст і добирає контраргументи (за потреби);			
Висловлює власну думку:			
Передає власні думки, почуття, переконання;			
Зважає на мету та учасників комунікації;			
Вибирає для цього відповідні мовленнєві стратегії;			
Критично та системно мислить:			
Визначає характерні ознаки явищ, подій, ідей, їх взаємозв’язків;			
Уміє аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях;			
Уміє розрізняти факти, розпізнавати спроби маніпулювання даними;			
Логічно обґрунтовує власну позицію:			
Висловлює послідовні, обґрунтовані міркування у вигляді			

суджень і висновків;			
Діє творчо:			
Вибирає завдання, які є викликом для нього/неї, новою діяльністю;			
Використовує знання з різних предметів і галузей знань для створення нових ідей;			
Використовує різноманітні статегії для продукування нових ідей;			
Виявляє ініціативу в процесі навчання:			
Пропонує власні рішення для розв’язання проблем;			
Уміє брати на себе відповідальність;			
Конструктивно керує емоціями:			
Розпізнає власні емоції та емоційний стан інших;			
Сприймає емоції без осуду, адекватно реагує на конфліктні ситуації;			
Розуміє, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності;			
Оцінює ризики:			
Розрізняє ризики та загрози;			
Шукає способи прийняття рішень в умовах неповної інформації;			
Приймає рішення:			
Розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо їх розв’язання;			
Обирає способи розв’язання проблемних ситуацій на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення;			
Розв’язує проблеми:			
Аналізує проблемні ситуації, формулює проблеми, висуває гіпотези;			
Уміє практично їх перевірити та обґрунтовувати;			
Презентує та аргументує рішення;			
Співпрацює з іншими:			
Планує власну та групову роботу;			
Підтримує учасників групи, допомагає іншим і заохочує їх до досягнення спільної мети.			

Характеристика результатів навчання			Результат навчання		
			I сем.	II сем.	За рік
Мовно-літературна освітня галузь					
Українська мова	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
Українська література	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
Зарубіжна література	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
Іноземна мова. Англійська мова	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Сприймає усну інформацію на слух/Аудіювання			
		Усно взаємодіє та висловлюється/Говоріння			
		Сприймає письмові тексти/Читання			
		Письмово взаємодіє та висловлюється/Письмо			
Математична освітня галузь					
Алгебра	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Досліджує ситуації та створює математичні моделі			
		Розв’язує математичні задачі			
		Інтерпретує та критично аналізує результати			
Геометрія	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Досліджує ситуації та створює математичні моделі			
		Розв’язує математичні задачі			
		Інтерпретує та критично аналізує результати			
Природнича освітня галузь					

Характеристика результатів навчання			Результат навчання		
			I сем.	II сем.	За рік
Біологія	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
Географія	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
Фізика	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
Хімія	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
Технологічна освітня галузь					
Технології	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Проєктує та виготовляє вироби			
		Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва			
		Виявляє самозарадність у побуті/освітньому процесі			
Інформатична освітня галузь					
Інформатика	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Працює з інформацією, даними, моделями			
		Створює інформаційні продукти			
		Працює в цифровому середовищі			
		Безпечно та відповідально використовує інформаційні технології			

Характеристика результатів навчання			Результат навчання		
			I сем.	II сем.	За рік
Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь					
Здоров'я, безпека та добробут	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Безпека. Уникання загроз для життя власного та інших осіб, прийняття рішень з користю для власної та громадської безпеки			
		Здоров'я. турбота про особисте здоров'я. Аргументований вибір здорового способу життя.			
		Добробут. Підприємливість та етична поведінка для поліпшення добробуту			
Громадянська та історична освітня галузь					
Історія України	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Орієнтується в історичному часі й просторі			
		Працює з інформацією історичного та суспільно значущого змісту			
		Виявляє здатність до співпраці, толерантність, громадянську позицію			
Всесвітня історія	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Орієнтується в історичному часі й просторі			
		Працює з інформацією історичного та суспільно значущого змісту			
		Виявляє здатність до співпраці, толерантність, громадянську позицію			

Характеристика результатів навчання			Результат навчання		
			I сем.	II сем.	За рік
Мистецька освітня галузь					
Образотворче мистецтво	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Пізнання мистецтва, художнє мислення			
		Художньо-творча діяльність, мистецька комунікація			
		Емоційний досвід, художньо-естетичне ставлення			
Музичне мистецтво	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Пізнання мистецтва, художнє мислення			
		Художньо-творча діяльність, мистецька комунікація			
		Емоційний досвід, художньо-естетичне ставлення			
Освітня галузь фізична культура					
Фізична культура	**Загальна оцінка**				
	За групами результатів	Розвиває особистісні якості в процесі фізичного виховання			
		Володіє технікою фізичних вправ			
		Здійснює фізкультурно-оздоровчу діяльність			

Рішення педагогічної ради про переведення на наступний рік навчання (протокол №_____ від _____ року)

_____

_____

_____

_____

_____

Рекомендації вчителя_____

_____

_____

Підпис учителя _____ _____

Підпис батьків або осіб, що їх замінюють _____

_____

Директор: _____ _____

3.1.7. Перелік підручників для 5-7 класів

5 клас

№	Назва підручника	Автор	Рік видання	Кількість		Прим.
				фактично	необхідно	
1	Українська мова	Голуб Н.Б.	2022	10	5	
2	Українська література	Архипова В.П.	2022	7	5	
3	Зарубіжна література	Ніколенко О.М.	2022	7	5	
4	Англійська мова	Мітчелл Г.К.	2022	10	5	
5	Вступ до історії України та громадянської освіти	Мокрогуз О.П.	2022	10	5	
6	Математика	Істер О.С.	2022	7	5	
7	Етика	Іртищева О.А..	2022	10	5	
8	Здоров′я, безпека та добробут	Здирок О.М.	2022	10	5	
9	Інформатика	Морзе Н.В.	2022	0	5	
10	Мистецтво	Масол Л.М.	2022	10	5	
11	Пізнаємо природу	Біда Д.Д.	2022	7	5	
12	Технології	Ходзицька І.Ю.	2023	10	5	

6 клас

№	Назва підручника	Автор	Рік видання	Кількість		Прим.
				фактично	необхідно	
1	Українська мова	Заболотний О.В.	2023	7	10	
2	Українська література	Архипова В.П.	2023	7	10	
3	Зарубіжна література	Ніколенко О.М.	2023	7	10	
4	Англійська мова	Мітчелл Г.К.	2023	7	10	
5	Історія України. Всесвітня історія	Гісем О.В.	2023	7	10	
6	Математика ч. 1	Істер О.С.	2023	7	10	
7	Математика ч. 2	Істер О.С.	2023	7	10	
8	Етика	Іртищева О.А..	2023	8	10	
9	Інформатика	Морзе Н.В.	2023	8	10	
10	Мистецтво	Масол Л.М.	2023	0	10	
11	Географія	Кобернік С.Г.	2023	7	10	
12	Пізнаємо природу	Біда Д.Д.	2023	7	10	
13	Технології	Ходзицька І.Ю.	2023	7	10	
14	Здоров′я, безпека, добробут	Хитра З.М.	2023	7	10	

7 клас

№	Назва підручника	Автор	Рік видання	Кількість		Прим.
				фактично	необхідно	
1	Українська мова	Заболотний О.В.	2024	0	7	
2	Українська література	Заболотний О.В.	2024	7	7	
3	Зарубіжна	Ніколенко О.М.	2024	0	7	

	література					
4	Англійська мова	Мітчелл Г.К.	2024	0	7	
5	Історія України	Галімов А.А.	2024	0	7	
6	Всесвітня історія	Гісем О.В.	2024	7	7	
7	Алгебра	Істер О.С.	2024	0	7	
8	Геометрія	Істер О.С.	2024	0	7	
9	Інформатика	Джон Ендрю Біос	2024	7	7	
10	Мистецтво	Масол Л.М.	2024	0	7	
11	Географія	Кобернік С.Г.	2024	7	7	
12	Біологія	Балан П.Г.	2024	0	7	
13	Фізика	Бар′яхтар В.Г.	2024	7	7	
14	Хімія	Григорович	2024	7	7	
15	Технології	Ходзицька І.Ю.	2024	7	7	
16	Здоров′я, безпека, добробут	Шиян О.І.	2024	7	7	

3.2. Освітня програма закладу освіти ІІ ступеня (8-9 класи)

3.2.1. Вступна частина

3.2.1.1. Тип навчального закладу – ліцей з початковою школою та гімназією

Кількість класів – 2

Кількість учнів – 12

3.2.1.2. Нормативне забезпечення

- Державний стандарт базової та повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392;
- Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня», затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 405 (чинна для 8 – 9 класів).

3.2.1.3. Мета і завдання освітньої програми

Освітня програма закладу, сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його директор. Окрім освітніх компонентів для вільного вибору учнями, які є обов’язковими, за рішенням закладу вона може містити інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Освітня програма закладу та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу (у разі його відсутності – на веб-сайті його засновника).

На основі освітньої програми закладу освіти, цей заклад складає та затверджує навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Освітня програма визначає:

- Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення.
- Очікувані результати навчання учнів.
- Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
- Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

- Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	***Уміння:*** ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. ***Ставлення:*** розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. ***Навчальні ресурси:*** означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	***Уміння:***здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. ***Ставлення:***критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. ***Навчальні ресурси:***підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	***Уміння:*** оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об’єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв’язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. ***Ставлення:*** усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. ***Навчальні ресурси:*** розв'язування математичних задач, і обов’язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	***Уміння:*** розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. ***Ставлення:*** усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях ***Навчальні ресурси:*** складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	***Уміння:*** структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. ***Ставлення:*** критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач. ***Навчальні ресурси:*** візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	***Уміння:*** визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. ***Ставлення:*** усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. ***Навчальні ресурси:*** моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	***Уміння:*** генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. ***Ставлення:*** ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. ***Навчальні ресурси:*** завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	***Уміння:*** висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. ***Навчальні ресурси:*** завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	***Уміння:*** грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). ***Ставлення:***культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. ***Навчальні ресурси:***математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	***Уміння:*** аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. ***Ставлення:***усвідомлення взаємозв’язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природніх ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

- Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.
- Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:
- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.
- Педагогічному колективу закладу освіти приділити значну увагу організації навчання через наскрізні лінії, які є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та

предметних циклів, а також соціально значимими міжпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Реалізація навчання за наскрізними лініями

Наскрізна лінія	Загальна характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і Безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

- Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірці його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

3.2.1.4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої

освіти

- Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.
- Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

3.2.2. Загальний обсяг навчального навантаження (в годинах) і його розподіл за освітніми галузями та роками навчання

Таблиця 1
до Типової освітньої програми

Навчальний план закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою

- *

Освітні галузі	Предмети	8	9
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Іноземна мова	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	-	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	-	-
	Образотворче мистецтво	-	-
	Мистецтво	1	1
Математика	Математика	-	-
	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природо-знавство	Природознавство	-	-
	Біологія	2	2
	Географія	2	1,5
	Фізика	2	3
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура**	3	3
Разом		28,5+3	30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3	3
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31,5+3	33+3

- Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або
- окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».
- ** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 8-9 класів ЗЗСО складає 2467,5 годин/навчальний рік:

- - для 8 класів 1207,5 годин/навчальний рік;

- для 9 класів 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня.

3.2.3. Навчальний план для 8-9 класів

Створений на основі :

- Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 року № 405 (Таблиця 1 до Типової освітньої програми).

Освітні галузі	Навчальні предмети			
		8	9	Всього
Мовно-літературна	Українська мова	2	2	4
	Українська література	2	2	4
	Іноземна мова	3	3	6
	Зарубіжна література	2	2	4
	Алгебра	2	2	4
	Геометрія	2	2	4
Інформатична	Інформатика	2	2	4
Громадянська та історична	Історія України	1,5	1,5	3
	Всесвітня історія	1	1	2
	Основи правознавства		1	1
Природнича	Географія	2	1,5	3,5
	Фізика	2	3	5
	Біологія	2	2	4
	Хімія	2	2	4
	Трудове навчання	1	1	2
	Мистецтво	1	1	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Основи здоров'я	1	1	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3	6
	Разом (без фізкультури)	28,5+3	30+3	58,5+6
	Навантаження на учня	28,5	30	
	Всього фінансується	31,5	33	64,5

Всього: по 8-9 класах – 64,5 год.

3.2.4. Перелік навчальних програм, які використовуються в освітньому процесі для 8-9 класів

№ з/п	Назва навчальної програми	
1	Українська мова 6 – 9 класи	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 р. № 804
2	Українська література 6 – 9 класи	Наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804

3	Англійська мова 6 – 9 класи	Затверджена Наказом МОН України від 07.06.2017 р. № 804.
4	Зарубіжна література 6 – 9 класи	Програма оновлена. Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року № 698. Надано гриф «Рекомендовано МОН України»
5	Математика 6 – 9 класи	Оновлена програма. Наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804.
6	Інформатика 6 – 9 класи	Оновлена програма. Програма затверджена Наказом МОН України від 07.06.2017 р. № 804
7	Історія України Всесвітня історія 6 – 11 класи	Оновлена програма. Затверджено та надано гриф «Рекомендовано МОН України». Наказ МОН України від 03 серпня 2022 р. № 698
8	Географія 6 – 9 класи	Оновлена програма. Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року № 698
9	Біологія 6 – 9 класи	Програма затверджена МОН України (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
10	Мистецтво 6 – 9 класи	Затверджено Наказом МОН молоді та спорту України від 06.06.2012 р. № 664 з урахуванням змін, затвердженим Наказом МОН України від 07.06.2017 р. № 804
11	Основи здоров’я 6 – 9 класи	Оновлена програма. Рекомендовано МОН України. Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року № 698
12	Фізична культура 6 – 9 класи	Затверджено та надано гриф. Рекомендовано МОН України (Наказ МОН від 03 серпня 2022 року № 698.
13	Трудове навчання 6 – 9 класи	Навчальна програма затверджена Наказом МОН України від 07.06.2017 р. № 804.
14	Фізика 7 – 9 класи	Навчальна програма затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 р. № 804
15	Хімія 7 – 9 класи	Затверджена Наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
16	Мистецтво 8 – 9 класи	Затверджено МОН України. Наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804
17	Основи правознавства 9 клас	Оновлена програма. Затверджено та надано гриф «Рекомендовано МОН України» Наказ МОН України від 03 серпня 2022 р. № 698

3.2.5. Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу вважати різні типи уроку:

- формування компетентностей;

- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей створити умови для проведення навчально-практичних занять з різних предметів як функції перевірки та оцінювання досягнення компетентностей учнів. Спрямувати роботу вчителів на проведення занять в малих групах (у тому числі роботу учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття

практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

3.2.6. Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 року № 329 (зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 року за № 566/19304) та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 21 серпня 2013 року № 1222.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, відповідно до законодавства, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне. Поточний вид контролю – під час вивчення теми (усне опитування, тестування, самостійні, лабораторні та практичні роботи, творчі роботи, дослідження, захист проектів, тощо). Підсумковий вид контролю проводиться наприкінці вивчення теми або розділу (усні та письмові роботи, тести, бесіди, тощо). При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому окрема тематична атестації при здійсненні відповідного оцінювання, як правило, не проводиться.

Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок.

При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за І та ІІ семестри. При виставлення річної оцінки мають враховуватися: важливість тем, які вивчались у І та ІІ семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; динаміка особистих навчальних досягнень учня/ учениці з предмета протягом року; уміння застосовувати учнем/ученицею набутих протягом навчального року знань тощо. Семестрова і річна оцінки можуть підлягати коригуванню (пункт 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів; пункти 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу.

3.2.7. Модель випускника основної школи

Випускник має володіти певними якостями і вміннями:

- на рівні вимог державних освітніх стандартів засвоїти загальноосвітні програми з усіх предметів навчального плану;
- опанувати систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного);
- оволодіти основами комп'ютерної грамотності;
- знати свої громадянські права і вміти їх реалізувати;
- оцінювати свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей;
- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- вести здоровий спосіб життя;
- бути готовим до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

3.2.8. Перелік підручників для 8-9 класів

8 клас

№	Назва підручника	Автор	Рік видання	Кількість		Прим.
				фактично	необхідно	
1	Українська мова	Глазова О.П.	2021	16	8	
2	Українська література	Коваленко Л.Т	2021	16	8	
3	Зарубіжна література	Ніколенко О.М.	2016	14	8	
4	Англійська мова	Карп'юк О.Д.	2021	16	8	
5	Історія України	Гісем О.В.	2021	16	8	
6	Всесвітня історія	Гісем О.В.	2021	16	8	
7	Алгебра	Істер О.С.	2021	16	8	

8	Геометрія	Істер О.С.	2021	16	8	
9	Біологія	Матяш Н.Ю.	2016	13	8	
10	Фізика	Бар’яхтар В.Г.	2021	16	8	
11	Географія	Бойко В.М.	2021	16	8	
12	Інформатика	Ривкінд Й.Я.	2021	16	8	
13	Основи здоров’я	Бойченко Т.Є.	2016	13	8	
14	Хімія	Попель П.П.	2021	16	8	
15	Трудове навчання	Терещук А.І.	2016	14	8	
16	Мистецтво	Кондратова	2016	13	8	

9 клас

№	Назва підручника	Автор	Рік видання	Кількість		Прим.
				фактично	необхідно	
1	Українська мова	Глазова О.П.	2017	12	6	
2	Українська література	Коваленко Л.Т	2017	12	6	
3	Зарубіжна література	Ніколенко О.М.	2017	12	6	
4	Англійська мова	Карп’юк О.Д.	2017	12	6	
5	Історія України	Гісем О.В.	2017	12	6	
6	Всесвітня історія	Гісем О.В.	2017	12	6	
7	Алгебра	Істер О.С.	2017	12	6	
8	Геометрія	Істер О.С.	2017	12	6	
9	Біологія	Остапченко Л.Г.	2017	12	6	
10	Фізика	Бар’яхтар В.Г	2017	12	6	
11	Географія	Бойко В.М.	2017	12	6	
12	Інформатика	Ривкінд Й.Я.	2017	12	6	
13	Основи здоров’я	Бойченко Т.Є	2017	12	6	
14	Хімія	Попель П.П.	2017	12	6	
15	Трудове навчання	Терещук А.І.	2017	12	6	
16	Основи правознавства	Ремех Т.О.	2017	12	6	
17	Мистецтво	Масол Л.М.	2017	12	6	

РОЗДІЛ IV

ПОВНА ЗАГАЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ III СТУПЕНЯ

4.1. Вступна частина

4.1.1. Тип навчального закладу – ліцей з початковою школою та гімназією

Кількість класів – 1
Кількість учнів – 10

4.1.2 Нормативне забезпечення

- Державний стандарт базової та повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392;
- «Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня», затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464).

4.1.3. Мета і завдання освітньої програми

Типова освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натепер подані в рамках навчальних планів;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в нижче;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Основними завданнями загальної середньої освіти є:

- виховання громадянина України;
- формування особистості учня (вихованця), розвиток його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
- виконання вимог Державного стандарту загальної середньої освіти, підготовка учнів (вихованців) до подальшої освіти і трудової діяльності;
- виховання в учнів (вихованців) поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;

- реалізація права учнів (вихованців) на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, регіональних мов або мов меншин та рідної мови, національних цінностей Українського народу та інших народів і націй;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування гігієнічних навичок і засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів (вихованців).

<u>Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:</u>

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров’я і фізична культура.

Зміст кожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, затверджених МОН України.

Результати навчання повинні зробити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	**Уміння:** ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. **Ставлення:** розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. **Навчальні ресурси:** означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	**Уміння:** здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. **Ставлення:** критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. **Навчальні ресурси:**підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	**Уміння:** оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об’єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв’язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. **Ставлення:** усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. **Навчальні ресурси:** розв'язування математичних задач, і обов’язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у	**Уміння:** розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
	природничих науках і технологіях	явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. **Ставлення:** усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях **Навчальні ресурси:** складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	**Уміння:** структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. **Ставлення:** критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. **Навчальні ресурси:** візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	**Уміння:** визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. **Навчальні ресурси:** моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	**Уміння:** генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. **Ставлення:** ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. **Навчальні ресурси:** завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	**Уміння:** висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. **Навчальні ресурси:** завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	**Уміння:** грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). **Ставлення:**культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. **Навчальні ресурси:**математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	**Уміння:** аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. **Ставлення:**усвідомлення взаємозв’язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природніх ресурсів, чистоти довкілля та дотримання

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. **Навчальні ресурси:** навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому: процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізуються насамперед через:

- організацію освітнього середовища;
- окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією;
- роботу в проєктах;
- позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проєктні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо. Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проєкти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо. Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Закладом освіти приділено велику увагу навчанню через наскрізні лінії, які є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, а також соціально значимими надпредметними

темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Реалізація навчання за наскрізними лініями

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

4.1.4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти

Здобувати профільну середню освіту можуть особи, які завершили здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

4.2. Загальний обсяг навчального навантаження (в годинах) і його розподіл за освітніми галузями та роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10 – 11 класів складає 2660 годин (навчальний рік: для 10 класів – 1330 год/н.р.; для 11 класів – 1330 год/н.р.).

Таблиця 2
до Типової освітньої програми

Навчальний план
для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10	**11**
Базові предмети[1]	**27 (29)**	**26 (28)**
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова[2]	2	2
Мова і література корінного народу, національної меншини[3]	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура[4]	3	3
Захист Вітчизни	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології, Мистецтво)	**3**	**3**
Додаткові години [1]на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	**8 (6)**	**9 (7)**
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	**33**	**33**
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38

[1] У дужках подано кількість годин для закладів освіти з навчанням мовою корінного народу, національної меншини.

[2]За наявності належних умов заклад освіти може збільшувати кількість годин на вивчення іноземної мови, використовуючи додаткові години.

3Мова і література корінного народу, національної меншини входить до базових предметів лише для закладів освіти з навчанням мовою, корінного народу, національної меншини. В інших закладах освіти цей предмет може обиратися за потреби самим учнем за рахунок додаткових годин.

4Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня.

Таблиця 3
до Типової освітньої програми

Орієнтовна кількість навчальних годин для профільних предметів

Профільний предмет	Кількість годин на тиждень	
	10 клас	**11 клас**
Українська мова	4	4

Українська література	4	4
Зарубіжна література	3	3
Іноземна мова	5	5
Друга іноземна мова	3	3
Мова і література корінного народу, національної меншини	5	5
Історія України	3	3
Всесвітня історія	3	3
Правознавство	3	3
Економіка	3	3
Алгебра	6	6
Геометрія	3	3
Фізика і астрономія	6	6
Біологія і екологія	5	5
Хімія	4	6
Географія	5	5
Інформатика	5	5
Технології	6	6
Мистецтво	5	5
Фізична культура	6	6
Захист Вітчизни	5	5

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія: Україна і світ» (у другому варіанті передбачено вивчення окремих предметів: «Історія України», «Всесвітня історія»), «Громадянська освіта», «Математика», «Природничі науки» та окремих природничих дисциплін: «Фізика»,«Астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Профільні предмети: «Історія України»

Вибірково-обов'язкові предмети «Інформатика», «Технології», що вивчаються на рівні стандарту.

4.3. Навчальний план для 10 класу

Освітні галузі	Навчальні предмети	10	Всього
Мовно-літературна	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Іноземна мова	2	2
	Зарубіжна література	1	1
	Алгебра	1,5	1,5
	Геометрія	1,5	1,5
Інформатична	Інформатика	1	1
Громадянська та історична	Історія України	4,5	4,5
	Всесвітня історія	1	1
	Громадянська освіта	2	2

в 10 33 год;	Природнича	Географія	1,5	1,5	**Всього: класі -**
		Фізика	3	3	
		Біологія і екологія	2	2	
		Хімія	1,5	1,5	
		Технології	2	2	
	Фізична культура	Фізична культура	3	3	
		Захист України	1,5	1,5	
		Разом (без фізкультури)	30+3	30+3	
		Навантаження на учня	30		
		Всього фінансується	33	33	

Навчальним планом передбачено загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів.

Індивідуальній орієнтованості на учня сприяє те, що в освітній процес введено вибірково-обов'язкові предмети «Інформатика»; «Технології».

При тематичному плануванні педагогами враховано засоби інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів для реалізації наскрізних ліній.

4.4. Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня.

№ з/п	Назва навчальної прогами	Рівень вивчення	
1	Хімія. 10-11 класи	рівень стандарту	Затверджено МОН України. Наказ № 1407 від 23.10.2017 р.
2	Географія. 10-11 класи	рівень стандарту	Затверджено та надано гриф «Рекомендовано МОН України» (Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року № 698
3	Зарубіжна література. 10-11 класи	рівень стандарту	Оновлена програма. Наказ МОН України від 03.08.2022 р. № 698. Надано гриф «Рекомендовано МОН України»
4	Астрономія. 10-11 класи	рівень стандарту	Затверджена Наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
5	Англійська мова.		Затверджена Наказом МОН України № 1407 від 23.10.2017 р.

	10-11 класи		
6	Технології. 10-11 класи	рівень стандарту	Навчальна програма, затверджена Наказом МОН України від 25.10.2017 р. № 1407
7	Захист України. 10-11 класи	рівень стандарту	Затверджено та надано гриф «Рекомендовано МОН України». Наказ МОН України від 03 серпня 2022 № 698
8	Фізична культура. 10-11 класи	рівень стандарту	Затверджено та надано гриф «Рекомендовано МОН України». Наказ МОН України від 03 серпня 2022 № 698
9	Математика. 10-11 класи	рівень стандарту	Затверджено наказом МОН України від 25 жовтня 2017 р. № 1407
10	Інформатика. 10-11 класи	рівень стандарту	Затверджено наказом МОН України від 25 жовтня 2017 р. № 1407
11	Фізика. 10-11 класи	рівень стандарту	Затверджено наказом МОН України від 25 жовтня 2017 р. № 1407
12	Історія України Всесвітня історія 6-11 класи		Затверджено та надано гриф «Рекомендовано МОН України». Наказ МОН України від 03 серпня 2022 № 698
13	Громадянська освіта (інтегрований курс). 10 клас	рівень стандарту	Затверджено та надано гриф «Рекомендовано МОН України». Наказ МОН України від 03 серпня 2022 № 698
14	Історія України. 10 клас	профільний рівень	Затверджено МОН України. Наказ МОН України від 23.10.2017 р. № 1407 до навчальної програми внесені зміни (наказ МОН від 21.02.2019 р. №236)
15	Хімія. 10-11 класи	рівень стандарту	Затверджено наказом МОН України від 23.10. 2017 р. № 1407
16	Біологія та екологія. 10-11 класи	профільний рівень	Затверджено наказом МОН України від 23.10. 2017 р. № 1407
17	Українська мова. 10-11 класи	рівень стандарту	Затверджено наказом МОН України від 23.10. 2017 р. № 1407
18	Українська література	рівень стандарту	Затверджено наказом МОН України від 23.10. 2017 р. № 1407

4.5 Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри, проекти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі) тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 10-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило застосовується у класах з вечірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

4.6. Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 року № 329 (зареєстрованого

в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 року за № 566/19304) та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 21 серпня 2013 року № 1222.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, відповідно до законодавства, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне. Поточний вид контролю – під час вивчення теми (усне опитування, тестування, самостійні, лабораторні та практичні роботи, творчі роботи, дослідження, захист проектів, тощо). Підсумковий вид контролю проводиться наприкінці вивчення теми або розділу (усні та письмові роботи, тести, бесіди, тощо). При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому окрема тематична атестації при здійсненні відповідного оцінювання, як правило, не проводиться.

Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов’язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставлення річної оцінки мають враховуватися: важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; динаміка особистих навчальних досягнень учня/ учениці з предмета протягом року; уміння застосовувати учнем/ученицею набутих протягом навчального року знань тощо. Семестрова і річна оцінки можуть підлягати коригуванню (пункт 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів; пункти 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу.

4.7. Модель випускника ліцею

Випускник повинен:

- засвоїти на рівні вимог державних освітніх стандартів загальноосвітні програми з усіх предметів навчального плану;
- засвоїти зміст вибраного профілю навчання на рівні, що забезпечуватиме вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання;
- опанувати одну-дві іноземні мови на рівні поглибленого вивчення або базовому рівні;
- опанувати основи комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування);
- оволодіти культурою інтелектуальної діяльності;

- знати і поважати культуру України та інших народів;
- поважати свою й чужу гідність;
- поважати права, свободи інших людей;
- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- поважати свою працю та працю інших людей;
- мати почуття соціальної відповідальності;
- вести здоровий спосіб життя;
- володіти способами отримання інформації;
- прагнути духовного і соціального добробуту.

Випускник ліцею:

– особистість – цілісна, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення;

–патріот – з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини;

–інноватор – здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.

4.8. Перелік підручників для 10 класу

№	Назва підручника	Автор	Рік видання	Кількість		Прим.
				фактично	необхідно	
1	Українська мова (р. ст.)	Глазова О.П.	2018	15	11	
2	Українська література(р. ст.)	Авраменко О.А.	2018	15	11	
3	Зарубіжна література (р. ст.)	Ніколенко О.М.	2018	15	11	
4	Англійська мова (р. ст.)	Карп'юк О.Д.	2018	12	11	
5	Історія України (р. ст.)	Гісем О.В.	2018	15	11	
6	Всесвітня історія(р. ст.)	Гісем О.В.	2018	15	11	
7	Громадянська освіта (р. ст.)	Гісем О.В.	2018	15	11	
8	Математика (р. ст.)	Істер О.С.	2018	15	11	
9	Біологія (р. ст.)	Остапченко Л.Г.	2018	11	11	
10	Фізика (р. ст.)	Бар'яхтар В.Г	2018	15	11	
11	Географія (р. ст.)	Довгань Г.Д.	2018	14	11	
12	Інформатика (р. ст.)	Ривкінд Й.Я.	2019	20	11	
13	Хімія (р. ст.)	Попель П.П.	2018	11	11	
14	Захист Вітчизни	Гнатюк М.П.	2018	9	11	
15	Захист Вітчизни (Основи медичних знань)	Лелека М.В.	2018	6	11	
16	Технології (р. ст.)	Біленко О.	2019	11	11	

РОЗДІЛ V
ОРГАНІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

Індивідуальна форма навчання в системі загальної середньої освіти – це одна із форм організації навчально-виховного процесу для забезпечення права осіб на здобуття повної загальної середньої освіти в загальноосвітніх навчальних закладах.

Наразі учням доступні три форми, за якими можна організувати індивідуальне навчання у школі: екстернатна, сімейна (вона ж – домашня) та педагогічний патронаж.

Екстернатна форма – це коли учень самостійно засвоює весь матеріал, після чого у школі оцінюють його знання.

Сімейна (домашня) форма передбачає, що весь освітній процес для учня самостійно організовують його батьки. Вони ж несуть відповідальність за здобуття знань на рівні не нижче стандартів.

Педагогічний патронаж – форма, у випадку якої освітній процес і засвоєння знань забезпечує педагогічний працівник.

Організація індивідуальної форми навчання визначається та організовується згідно Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах.

Заклади освіти відповідно до законодавства та своїх установчих документів можуть організовувати здобуття освіти за екстернатною формою (екстернат), сімейною (домашньою) формою та педагогічним патронажем.

Керуючись Положенням про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженим наказом МОН України №8 від 12.01.2016р. та внесеними змінами і доповненнями до вищезазначеного Положення, затвердженого наказом МОН України № 995 від 10.07.2019р., з метою забезпечення рівного доступу до якісної освіти, згідно заяв батьків у Тростянецькому ліцеї організовано індивідуальне навчання:

- 5 клас (4 учні).

Навчальні плани для індивідуальної форми навчання розробляються на основі освітньої програми закладу освіти. За наявності необхідних ресурсів заклад освіти може організовувати здобуття освіти за іншою освітньою програмою, затвердженою в установленому порядку. Індивідуальний навчальний план охоплює всі навчальні предмети інваріантної частини або базові, вибірково-обов'язкові предмети відповідно до навчального плану освітньої програми, обраної для засвоєння здобувачем освіти.

РОЗДІЛ VI

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ

У зв’язку із викликом щодо організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні під час планування організаційних заходів, що забезпечують освітній процес, у тому числі і під час календарно-тематичного планування з предметів важливо врахувати можливість організації освітнього процесу в умовах воєнного стану.

Нормативно-правова база:

- Конституція України;
- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про повну загальну середню освіту»;
- Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом МОН від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224 (далі Положення);
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.03.2022 №274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні».

Відповідно до Положення в рамках організації дистанційного навчання здійснюється:

- Забезпечення здобуття повної загальної середньої освіти за дистанційною формою (як окремою формою здобуття освіти);
- Використання технологій дистанційного навчання під час організації здобуття повної загальної середньої освіти за різними формами (очною (денною, вечірньою), заочною, мережевою, екстернатною, сімейною (домашньою), педагогічним патронажем), у тому числі під час оголошення воєнного стану та інших надзвичайних обставин.

Організація здобуття освіти за дистанційною формою навчання здійснюється виключно за бажанням учнів та їх батьків.

Батьки, які виявляють бажання щодо організації дистанційного навчання своєї дитини, у відповідній заяві підтверджують наявність умов для дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах

Зміст освіти, обсяг навчального навантаження

Організація дистанційного навчання не потребує розроблення та затвердження окремих освітніх програм і навчальних програм із навчальних предметів (інтегрованих курсів). Незалежно від форми здобуття освіти згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» заклад освіти забезпечує виконання державних стандартів освіти на відповідному рівні повної загальної середньої освіти.

Обсяг навчального навантаження при організації дистанційного навчання не зменшується, а реалізується в синхронному та асинхронному режимах (з урахуванням необхідності запобігання погіршенню здоров'я учасників дистанційного навчання, а також технічних можливостей для синхронної взаємодії).

Оцінювання результатів дистанційного навчання учнів передбачає, що:

- учні, які здобувають освіту за дистанційною формою, обов'язково проходять формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання;
- види та періодичність оцінювання при використанні технологій дистанційного навчання в різних формах здобуття освіти визначаються відповідно до форми здобуття освіти (наприклад, лише річне оцінювання для екстернів);
- результати оцінювання фіксуються у класних журналах і свідоцтвах досягнень;
- оцінювання може здійснюватися за системою оцінювання, визначеною законодавством, або за власною шкалою закладу освіти (за наявності правил переведення такої шкали до системи оцінювання, визначеної законодавством);
- оцінювання може відбуватися очно або дистанційно (з дотриманням академічної доброчесності).

Педагоги можуть організовувати дистанційне навчання за допомогою: поєднання онлайн-занять через Zoom, Skype, Instagram; заздалегідь записаних відеоуроків, презентацій від вчителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи з подальшою перевіркою; використання безкоштовних вебсерверів, сайтів, платформ, наприклад, Google, You Tube, «На Урок», «Всеосвіта».

РОЗДІЛ VII
СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту» **система забезпечення якості освіти** має на меті: гарантування якості освіти; формування довіри суспільства до системи та закладів освіти, органів управління освітою; постійне та послідовне підвищення якості освіти; допомогу закладам освіти та іншим суб'єктам освітньої діяльності у підвищенні якості освіти.

Складовими системи забезпечення якості освіти є:

- система забезпечення якості в закладах освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти);
- система зовнішнього забезпечення якості освіти;
- система забезпечення якості в діяльності органів управління та установ, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості освіти.

Внутрішня система забезпечення якості освіти в закладі включає:

- ✔ стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти;
- ✔ систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- ✔ оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- ✔ оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- ✔ оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- ✔ забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- ✔ забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- ✔ створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- ✔ інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу є:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в школі;
- постійний моніторинг змісту освіти;

- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу школи;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища школи;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні.

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

На рівні ЗЗСО розроблено систему показників (внутрішній моніторинг), що дозволяє визначити, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний "продукт" діяльності школи відповідає ідеальній моделі випускника. При цьому об’єктами, механізмами та термінами контролю є :

кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, коучингах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи та дистанційного навчання – 2 рази на рік);

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, спортзал, бібліотека, їдальня, наявність інтернету – 2 рази на рік);

якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці),

тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року);

моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік);

продовження навчання (аналіз вступу у ВНЗ, ПТНЗ України - 1 раз на рік).

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» результатами навчання є знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати.

Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання (стаття 12 Закону України «Про освіту»).

Державна підсумкова атестація здобувачів початкової освіти здійснюється з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та/або якості освіти.

Порядок, форми проведення і перелік навчальних предметів, з яких проводиться державна підсумкова атестація, визначає Міністерство освіти і науки.

Стратегія та процедура забезпечення якості освіти базується на наступних принципах:

- принцип цілісності, який полягає в єдності усіх видів освітніх впливів на учня, їх підпорядкованості головній меті освітньої діяльності, яка передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності;
- принцип відповідності Державним стандартам загальної середньої освіти;
- принцип розвитку, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;

- принцип відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.